

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

2009 - 2014

Комисия по вътрешния пазар и защита на потребителите

2011/2013(INI)

22.3.2011

СТАНОВИЩЕ

на комисията по вътрешния пазар и защита на потребителите

на вниманието на комисията по правни въпроси

относно възможните политики за постигане на напредък в създаването на европейско договорно право за потребители и предприятия (2011/2013(INI))

Докладчик по становище(*): Hans-Peter Mayer

(*)Процедура с асоциирани комисии – член 50 от Правилника

PA_NonLeg

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Комисията по вътрешния пазар и защита на потребителите приканва водещата комисия по правни въпроси да включи в предложението за резолюция, което ще приеме, следните предложения:

- А. като има предвид, че е необходимо по-голямо проучване, за да се разбере по-добре защо вътрешният пазар остава фрагментиран и как по най-добрия начин да се разрешат тези проблеми, включително как да се гарантира прилагане на съществуващото законодателство,
 - Б. като има предвид, че някои от най-очевидните пречки, срещани от потребителите и малките и средните предприятия по отношение на единния пазар са сложността на договорните отношения, несправедливите условия на договорите, неадекватната и недостатъчна информация и неефективната и отнемаша време процедура,
 - В. като има предвид, че едно общо европейско договорно право ще донесе ползи за потребителите и по-специално ще допринесе за по-голяма и лесно достъпна трансгранична търговия в рамките на вътрешния пазар,
 - Г. като има предвид, че в своята Зелена книга¹ Комисията предлага редица варианти за инструмента на европейското договорно право, който би могъл да помогне да се развие предприемачеството и да се укрепи общественото доверие в единния пазар,
 - Д. като има предвид, че преговорите по директивата относно правата на потребителите² показваха колко е трудно да се хармонизира потребителското право, прилагано спрямо договори, без да се подкопае общият ангажимент за високо равнище на защита на потребителите в Европа и какви ограничения налага това на процеса,
 - Е. като има предвид, че който и да било краен продукт в областта на европейското договорно право трябва да бъде реалистичен, осъществим, пропорционален и добре обмислен, преди да бъде изменен, ако е необходимо, и официално приет от европейските съзаконодатели,
1. приветства открития дебат относно Зелената книга и настоятелно призовава съответните отдели на Комисията да направят задълбочен анализ на резултатите от процеса на консултации; призовава Комисията да предостави задълбочена оценка на въздействието на всички предложени възможности, като вземе под внимание по-специално оценка на действителните нужди на икономическите действащи лица, понесените разходи, както и добавената стойност на всяка възможност;
 2. настоятелно призовава Комисията да предприеме цялостна оценка на въздействието на възможността, която се счита за най-подходяща; подчертава, че тази оценка на въздействието следва да включва, наред с другото, установяване на най-

1 COM(2010) 0348 окончателен

2 COM(2010) 0614.

подходящото правно основание, социалните и икономическите въздействия, съгласуваността със действащото право на ЕС, международно и частно право, възможните системи за арбитраж в случай на конфликт по отношение на избора и прилагането на незадължителния инструмент между потребителите и предприятията и равнището на добавена стойност за потребителите и предприятията от този незадължителен инструмент; счита, че тази оценка на въздействието следва да бъде завършена и съображенията да бъдат разгледани, преди да започне работа по възможната политика;

3. подчертава икономическото значение на МСП и на занаятчийските предприятия в европейската икономика; следователно настоява относно необходимостта да се гарантира, че принципът „мисли първо за малките“, насърчаван от „Small Business Act“, се прилага добре и се разглежда като приоритет в дебата за инициативите на ЕС във връзка с договорното право;
4. счита, че създаването на комбинация от незадължително европейско договорно право и „инструментариум“ би могло значително да подобри функционирането на вътрешния пазар и че Парламентът и Съветът следва да носят крайната отговорност за определяне на неговата правна форма и приложно поле; счита, че прилагането на европейското договорно право следва да има за цел покриването на договорите за продажба и електронната търговия и че инструментариумът следва да действа чрез общи определения, за да улесни уреждането на други видове договори; припомня, че има много други практически бариери пред трансграничната търговия, включително език, разходи за доставка, предпочитания на клиентите и култура, които не могат да бъдат разрешени чрез договорното право;
5. настоятелно призовава Комисията, в сътрудничество с държавите-членки, да осъществи проверки на качеството, за да удостовери дали предложените инструменти на европейското договорно право са достъпни за потребители, изцяло обхващат тревогите на гражданите, предоставят в процеса добавена стойност за потребителите и предприятията, укрепват единния пазар и улесняват трансграничната търговия;
6. призовава Комисията, във връзка с инициативата за европейско договорно право, да проучи определени трудности, които потребителите и предприятията срещат в трансграничната търговия, по-специално свързаните с инвестиции, плащане, доставка, езикови бариери, обезщетяване и различия в правните, административните и културните традиции;
7. счита, че ако бъде създаден незадължителен инструмент на договорното право на равнище ЕС, той следва да представлява допълнителна, алтернативна, отделна система, регулираща трансгранични договори, която би могла да бъде избрана от потребителите и предприятията вместо приложимото национално законодателство; счита, че на държавите-членки би могла да бъде дадена възможност да го прилагат и за договори, сключени съгласно националното право;
8. счита, че едно общо Европейско договорно право ще подобри функционирането на вътрешния пазар, без да засяга системите на националното договорно право на държавите-членки;

9. счита, че трябва допълнително да се разгледа въпросът, дали членове 114 и 169 или 352 от Договора за функционирането на Европейския съюз предлагат подходящо правно основание за инструмент за договори между предприятия (B2B) и между предприятия и потребители (B2C);
10. отбелязва необходимостта от диференциране между договорното право, отнасящо се за договори между предприятия, и договорното право, отнасящо се за договори между предприятия и потребители, с оглед зачитане на общите традиции на националните правни системи и поставяне на специално ударение върху защитата на по-слабата страна в договора, т.е. потребителя;
11. припомня, че все още има много въпроси, които очакват своя отговор, и много проблеми, които да бъдат разрешени във връзка с европейското договорно право; призовава Комисията да вземе предвид съдебната практика, международните конвенции за продажба на стоки като Конвенцията на ООН относно договорите за международна продажба на стоки (КМПС) и въздействието на Директивата относно правата на потребителите; подчертава важността на хармонизирането на договорното право в границите на ЕС, като същевременно се отчитат съответните национални нормативни актове, предвиждащи високо равнище на защита в договорите между предприятия и потребители (B2C);
12. подчертава особено значение на улесняването на електронната търговия в рамките на ЕС, която остава недоразвита, и счита, че е важно да се прецени дали разликите между националните договорноправни системи биха могли да представляват пречка за развитието на този сектор, който с основание се посочва от търговци и потребители като потенциален двигател за бъдещ растеж;
13. посочва, че вече съществуват съществени елементи на потребителско договорно право, прилагано спрямо договори, разпръснати в различни европейски набори от правила, и че е вероятно важни части от достиженията на европейското потребителско право да бъдат консолидирани в Директивата относно правата на потребителите; отбелязва, че горепосочената директива би осигурила лесно разпознаваема за потребителите и предприятията съвкупност от правни норми; поради това подчертава колко е важно да се изчакат резултатите от преговорите по директивата относно правата на потребителите, преди да се отправи каквато и да било препоръка;
14. подчертава, че в областта на правните норми, регулиращи застрахователните договори, вече са осъществени подготвителни работи с Принципите на европейското застрахователно договорно право (PEICL), които би трябвало да се интегрират в едно европейско договорно право и които следва да се преработят и форсират;
15. освен това счита, че като се отчита особено естество на различните договори, по-специално на договорите между предприятия и договорите между потребители и предприятия, водещите национални и международни принципи на договорното право и основният принцип на висока степен на защита на потребителите, трябва да бъдат запазени съществуващите практики в отрасъла и принципът на договорна свобода по отношение на договорите между предприятия;

16. изразява увереност, че по своята форма която и да било инициатива в областта на европейското договорно право следва да бъде балансирана, проста, ясна, прозрачна и удобна за използване и да не включва неясни правни термини, така че европейските потребители да могат да я разбират, като следва да се отчитат възможните интереси и на двете (или на всички) страни по договора;
17. посочва, че за потребителите би било допълнително бреме и за да направят информиран избор, те би трябвало да познават двата набора от договорно право: за потребителите не би било възможно да направят смислен избор, освен ако е обяснено с прости термини, с посочване на плюсовете и минусите за двете възможности;
18. твърди, че на потребителите не е предоставена необходимата информация във връзка с наличието и прилагането на техните договорни права, по-специално в областта на трансграничната търговия; призовава Комисията да обедини един леснодостъпен и лесен за използване информационен механизъм, който ясно да обяснява как функционира договорното право между държавите-членки, и което по-важно, какви ползи може да предложи то на гражданите, потребителите и малките и средните предприятия;
19. счита, че всяка инициатива за европейското договорно право за договори между предприятия и потребители трябва да установява много високо равнище на защита на потребителите, но ако държавите-членки предоставят по-високо равнище на защита, потребителните не следва да бъдат лишени от достъп до тази защита;
20. подчертава, че макар окончателният тест за ефективността на всеки инструмент да е самият вътрешен пазар, трябва да бъде предварително установено, че инициативата представлява добавена стойност за потребителите и че няма да усложни трансграничните сделки за потребителите и предприятията; подчертава необходимостта от включване на правила относно предоставянето на съответната информация относно неговото съществуване и начин на действие на всички потенциални заинтересовани и засегнати страни (включително националните съдилища).

РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ В КОМИСИЯ

Дата на приемане	22.3.2011
Резултат от окончателното гласуване	+: 20 -: 3 0: 13
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Pablo Arias Echeverría, Adam Bielan, Cristian Silviu Buşoi, Lara Comi, Anna Maria Corazza Bildt, António Fernando Correia De Campos, Jürgen Creutzmann, Christian Engström, Evelyne Gebhardt, Илиана Иванова, Philippe Juvin, Sandra Kalniete, Eija-Riitta Korhola, Edvard Kožušník, Kurt Lechner, Toine Manders, Gianni Pittella, Mitro Repo, Zuzana Roithová, Heide Rühle, Matteo Salvini, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Catherine Stihler, Kyriacos Triantaphyllides, Bernadette Vergnaud, Barbara Weiler
Заместник(ци), присъствал(и) на окончателното гласуване	Damien Abad, Cornelis de Jong, Ashley Fox, Constance Le Grip, Pier Antonio Panzeri, Антония Първанова, Sylvana Rapti, Amalia Sartori
Заместник(ци) (чл. 187, пар. 2), присъствал(и) на окончателното гласуване	Michael Gahler